Κυριακή του Παραλύτου (Αγ. Νικόλαος Βελιμίροβιτς)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 23 Μαΐου, 2013

(Ευαγγέλιο: Ιωάν. ε' 1-16)

Μακάριος
είναι ο άνθρωπος που **υπομένει όλα τα λυπηρά αυτής της ζωής με καρτερία κι ελπίδα στο Θεό**. Γι' αυτόν η κάθε μέρα θα είναι μήνας
στον ουρανό, ενώ στον άπιστο θα μοιάζει με χρόνο ολόκληρο. Γιατί **ο άπιστος χαίρεται μόνο όταν δεν υποφέρει· κι όταν υποφέρει, το κάνει χωρίς**
υπομονή κι ελπίδα στο Θεό και δυσανασχετεί.
Μακάριος είναι ο
άνθρωπος που **δε γογγύζει όταν υποφέρει**, αλλ' εξετάζει τις
αιτίες με υπομονή κι ελπίδα στο Θεό. **Πού θα βρει τις αιτίες που τον κάνουν να υποφέρει αυτός που πάσχει;**

Θα τις βρει είτε μέσα του είτε στους γονείς του και
στους γείτονές του. Ο βασιλιάς Δαβίδ υπόφερε για τις δικές του αμαρτίες. Ο Ροβοάμ για τις αμαρτίες τού πατέρα του, του βασιλιά Σολομώντα. Οι προφήτες υπόφεραν για τις αμαρτίες των συμπατριωτών τους.

Αν αυτός που πάσχει έψαχνε διεξοδικότερα και βαθύτερα τις
αιτίες των βασάνων του, πού θα τις έβρισκε; Σίγουρα θα τις συναντούσε στην **ολιγοπιστία του προς το Θεό** ή σε κάποιο σκοτεινό και
κακό πνεύμα, σ' ένα μαύρο σκοτάδι χωρίς φως ή στη
στοργική και θεραπευτική πρόνοια του Θεού. Εδώ θα βρει τις
αιτίες που τον κάνουν να υποφέρει εκείνος που ψάχνει διεξοδικότερα και βαθύτερα. Ο Αδάμ κι η Εύα υπόφεραν από την ολιγοπιστία τους στο Θεό· ό δίκαιος Ιώβ από το σκοτεινό και κακό πνεύμα τής πονηρίας· ο τυφλός νέος άνθρωπος, που ο Χριστός άνοιξε τα μάτια του, **για τη δόξα τού Θεού** και για
τη δική του αιώνια ανταπόδοση.Ο συνειδητός άνθρωπος είναι λογικό ν'
αναζητήσει τις αιτίες που τον βασανίζουν μέσα του, ενώ **ο ανόητος κατηγορεί πάντα τους άλλους**. Ο συνειδητός άνθρωπος θυμάται όλες τις αμαρτίες που έκανε από παιδί. Τις θυμάται με φόβο Θεού και περιμένει να

πληρώσει γι’ αυτές. Έτσι όταν τον βρουν βάσανα, είτε αυτά προέρχονται από τους φίλους ή τους εχθρούς του, από τους ανθρώπους ή από τα πονηρά πνεύματα, αργά ή γρήγορα θα γνωρίσει τις αιτίες, γιατί τις αναζητεί μέσα του. Ο ανόητος άνθρωπος όμως είναι **επιλήσμων**, ξεχνά όλες τις αδικίες του. Κι όταν συναντήσει δυσκολίες οργίζεται πολύ και ρωτάει με κατάπληξη: Γιατί εγώ να έχω πονοκέφαλο, γιατί εγώ να χάνω όλα τα λεφτά μου, γιατί τα δικά μου παιδιά να πεθαίνουν; Και με την ανοησία και το μένος που τον δέρνουν, δαχτυλοδείχνει κάθε ύπαρξη στη γη ή στον ουρανό. **Όλοι τους είναι υπεύθυνοι για τα βάσανά του, εκτός από τον εαυτό του - τον μόνο πραγματικά υπεύθυνο**.

Μακάριος είναι ο άνθρωπος που **επωφελείται απ’ όλα τα βάσανά του**, γνωρίζοντας πως όλ’ αυτά **τα επιτρέπει ο Θεός με την αγάπη Του για τον άνθρωπο, για τη δική του ωφέλεια**. Με το έλεός του ο Θεός επιτρέπει να επισκεφτούν τον άνθρωπο βάσανα **για τις αμαρτίες του**. **Με το έλεός Του το κάνει αυτό, όχι με τη δικαιοσύνη Του**. **Αν ενεργούσε με τη δικαιοσύνη Του, τότε κάθε αμαρτία αναπόφευκτα θά ’φερνε θάνατο**, όπως λέει κι ο απόστολος: «*Η δε αμαρτία αποτελεσθείσα αποκύει θάνατον*» (Ιακ. α' 15). Κι ο **Θεός αντί για θάνατο χαρίζει θεραπεία μέσ’ από τα βάσανα**. **Τα βάσανα είναι ο τρόπος που χρησιμοποιεί ο Θεός για να θεραπεύσει τη λέπρα τής αμαρτίας και του θανάτου**.

Μόνο ο ανόητος άνθρωπος σκέφτεται πως τα βάσανα είναι κακό. Ο συνειδητός άνθρωπος γνωρίζει πως τα βάσανα δεν είναι κάτι κακό αλλά **η φανέρωση του κακού, η θεραπεία του**. **Πραγματικό κακό για τον άνθρωπο είναι μόνο η αμαρτία**. **Εκτός αμαρτίας δεν υπάρχει τίποτα κακό. Όλα τ’ άλλα που οι άνθρωποι αποκαλούν κακά δεν είναι τίποτ’ άλλο, παρά το πικρό φάρμακο που θεραπεύει το κακό**. Όσο πιο άρρωστος πνευματικά είναι ο άνθρωπος, τόσο πικρότερο είναι το φάρμακο που του δίνει ο γιατρός.

Μερικές φορές ο άρρωστος νομίζει πως το φάρμακο είναι χειρότερο και πιο πικρό από την ίδια την αρρώστια. Το ίδιο γίνεται και με τον αμαρτωλό. Τα βάσανα είναι βαρύτερα και πιο πικρά από την αμαρτία που έκανε. Αυτό όμως **είναι απάτη**, μια πολύ μεγάλη αυταπάτη. **Δεν υπάρχει στον κόσμο βάσανο τόσο σκληρό και τόσο ολέθριο όσο η αμαρτία**. **Όλα τα βάσανα που υποφέρουν άνθρωποι και λαοί δεν είναι τίποτ’ άλλο, παρά η πλούσια**

θεραπεία
που παρέχει σε ανθρώπους και έθνη το έλεος του Θεού, για να τους σώσει από
τον αιώνιο θάνατο. Κάθε αμαρτία, επομένως, όσο μικρή κι αν είναι, αναπόφευκτα την ακολουθεί θάνατος, **αν το έλεος του Θεού δεν**
επιτρέψει την επίσκεψη της αρρώστιας, για να συνεφέρει τον άνθρωπο από τη
μέθη τής αμαρτίας. Γιατί η θεραπεία που ακολουθεί τον πειρασμό, προέρχεται από την ευεργετική δύναμη του Αγίου και Ζωοποιού Πνεύματος.

Ίσως ισχυριστείς: «Ο άνθρωπος φοβάται τα βάσανα επειδή φοβάται το θάνατο. Μπορούν τα βάσανα ν’ απομακρύνουν το θάνατο;» Τί είναι αυτό που οδηγεί το σώμα στο θάνατο; Η αρρώστια ή το φάρμακο; Σίγουρα η αρρώστια, όχι το φάρμακο. Με τον ίδιο τρόπο λοιπόν **δεν είναι τα**
βάσανα που οδηγούν την ψυχή στο θάνατο αλλά η αμαρτία, που φέρνει την αρρώστια στον άνθρωπο και το θάνατο στην ψυχή. Η αμαρτία είναι ο σπόρος τού θανάτου, ένας φριχτός σπόρος, που αν δεν ξερριζωθεί έγκαιρα με τα βάσανα και δεν καεί με το πυρ του Αγίου Πνεύματος, θ’ αναπτυχθεί και θα καλύψει ολόκληρη την ψυχή και θα την κάνει δοχείο θανάτου, όχι ζωής.

Είναι σαφές λοιπόν πως **τον πόνο πρέπει να τον αντιμετωπίσεις με υπομονή**
κι ελπίδα στο Θεό, με ευχαριστία, με χαρά. «*Όσας έδειξάς μοι θλίψεις πολλάς και κακάς*, λέει ο προφήτης Δαβίδ στο Θεό, *και επιστρέψας **εζωοποίησάς με**, και εκ των αβύσσων τής γης πάλιν ανήγαγές με... ψαλώ σοι εν κιθάρα, ο άγιος του Ισραήλ, αγαλλιάσονται τα χείλη μου, όταν ψάλω σοι, και η ψυχή μου, ην ελυτρώσω*» (Ψαλμ. ο' 20-23). Ο απόστολος Πέτρος συμβουλεύει τους πιστούς: «***αλλά καθό κοινωνείτε τοις του Χριστού παθήμασι, χαίρετε***» (Α'Πέτρ. δ' 13). Αυτό σημαίνει πως **πρέπει να χαιρόμαστε συνειδητά, ταπεινά, με υπομονή και πραότητα**. Κι αυτό για την κάθαρση των αμαρτιών μας, για καινή ζωή, για να κατοικήσει μέσα και γύρω μας ο Χριστός. **Όταν ο**
Ιερός Χρυσόστομος πέθαινε στην εξορία, βασανισμένος και περιφρονημένος από
τους ανθρώπους, τα τελευταία λόγια που ψέλισε, ήταν: «*Δόξα τω Θεώ πάντων*
***ένεκεν*».**

***(Σημείωση ΑΛΛΗΣ ΟΨΕΩΣ**: «Η τοποθέτηση του Αγίου Νικολάου σχετικά με τα αποτελέσματα της αμαρτίας και την σχέση των βασάνων και της θεραπευτικής τους επίδρασης στην ψυχή του ανθρώπου, συμφωνεί με το πνεύμα πολλών Πατέρων της Εκκλησίας μας που έχουν γράψει σχετικά. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το «**Περί ακουσίων θλίψεων**» του **Αγ. Μάρκου του Ασκητού**. Αξίζει να διαβαστεί από κάθε πιστό ΕΔΩ»)*

***

Η Αγία Γραφή κι η εκκλησιαστική ιστορία μάς προσφέρουν τα μεγαλύτερα **παραδείγματα υπομονής σε βάσανα πρωτάκουστα στους ανθρώπους**. Το **σημερινό ευαγγέλιο** περιγράφει ένα τέτοιο παράδειγμα **μεγάλης και μακρόχρονης υπομονής στον πόνο**. Κι όχι μόνο αυτό. Κάνοντας την περιγραφή τού δύστυχου ανθρώπου που ήταν **παράλυτος** για **τριάντα οκτώ χρόνια**, με υπομονή κι ελπίδα, το ευαγγέλιο μας αποκαλύπτει ταυτόχρονα ή μάλλον μας διαβεβαιώνει για δύο μεγάλα μυστήρια. Το πρώτο είναι πως ο άνθρωπος αυτός, που ήταν τόσα χρόνια άρρωστος, χρωστούσε την αιτία τής αρρώστιας του στον ίδιο, **στην αμαρτία του**. Το δεύτερο είναι πως ο παντοδύναμος Κύριος Ιησούς θεράπευσε τον άρρωστο με τη θεϊκή του δύναμη, λέγοντας τα εξής: «*έγειρε, άρον τον κράβαττόν σου και περιπάτει*» (Ιωάν. ε' 8). Με τα λόγια αυτά αποκαλύφτηκαν για μια ακόμα φορά η θεϊκή **αγάπη Του για το ανθρώπινο γένος** κι η θεϊκή Του **δύναμη**, που επιφανειακά καλύπτονταν με το παραπέτασμα της ανθρώπινης σάρκας.Εκείνο τον καιρό «*ανέβη ο Ιησούς εις Ιεροσόλυμα, έστι δε εν τοις Ιεροσολύμοις επί τη προβατική κολυμβήθρα, η επιλεγόμενη Εβραϊστί Βηθεσδά, πέντε στοάς έχουσα*» (Ιωάν. ε' 1,2). Πριν πάει στα Ιεροσόλυμα ο Κύριος βρισκόταν στη Γαλιλαία. Στην αγία πόλη πήγε για τη γιορτή. Δεν είναι εύκολο να συμπεράνουμε ποια ήταν η γιορτή αυτή. Ήταν το Πάσχα, η Πεντηκοστή ή η γιορτή τού Καθαρισμού; Δε μας είναι απαραίτητο όμως να γνωρίζουμε. Αν ήταν κάτι ουσιαστικό, ο ευαγγελιστής θα το είχε ξεκαθαρίσει.

Η **Προβατική Κολυμβήθρα ή Βηθεσδά**, πήρε τ’ όνομά της από τη γειτονική Προβατική Πύλη (βλ.

Νεεμ. α' 1, 32), απ’ όπου περνούσαν τα πρόβατα που προορίζονταν για θυσία, για να τα πλύνουν πρώτα στην κολυμβήθρα. Η κολυμβήθρα αυτή υπάρχει ακόμα στην Ιερουσαλήμ, αν και ερειπωμένη και δε χρησιμοποιείται πια. Την εποχή τού ευαγγελιστή όμως η κολυμβήθρα ήταν σε χρήση, γι’ αυτό και χρησιμοποιεί ενεστώτα χρόνο: έστι δε εν τοις Ιεροσολύμοις επί τη προβατική κολυμβήθρα.

Γύρω από την κολυμβήθρα υπήρχαν πέντε στεγασμένοι χώροι, για να φιλοξενούν τους πολλούς αρρώστους ανθρώπους που κατέφευγαν εκεί για να θεραπευτούν. «*Εν ταύταις κατέκειτο πλήθος πολύ των ασθενούντων, τυφλών, χωλών, ξηρών, εκδεχομένων την του ύδατος κίνησιν. άγγελος γαρ κατά καιρόν κατέβαινεν εν τη κολυμβήθρα, και εταράσσετο το ύδωρ· ο ουν πρώτος εμβάς μετά την ταραχήν τού ύδατος υγιής εγίνετο ω δήποτε κατείχετο νοσήματι*» (Ιωάν. ε' 3-4). Σ’ αυτόν τον περίεργο τόπο μαζεύονταν απ’ όλα τα μέρη άνθρωποι που υπόφεραν από διάφορες αρρώστιες, για να βρουν τη θεραπεία που μάταια είχαν αναζητήσει από ανθρώπους σε άλλους τόπους. **Το νερό αυτό δεν είχε από μόνο του θεραπευτικές ιδιότητες**. Ήταν απλό φυσικό νερό με μίγματα μεταλλικά. **Η θεραπευτική ιδιότητά του ήταν θεϊκή**, προερχόταν από ουράνιες δυνάμεις. Κι αυτό είναι σαφές από το γεγονός ότι τις θεραπευτικές αυτές ιδιότητες τις αποκτούσε από καιρό σε καιρό, μόνο όταν με τη θεία πρόνοια άγγελος του Θεού κατέβαινε και τάραζε το νερό.

Τί περίεργη, τί δραματική σκηνή! Φανταστείτε τους χώρους στις πέντε στοές να κατακλύζονται από τους πιο απελπισμένους και πονεμένους ανθρώπους που έρχονταν από παντού! Φανταστείτε πέντε χώρους γεμάτους πόνο, θλίψη, δάκρυα και διαγκωνισμούς. Γύρω τους υπήρχε μια πόλη γεμάτη κόσμο που αναζητούσε την άνεση, κυνηγούσε τον πλούτο κι αγωνιζόταν ν’ αποκτήσει δόξα, τιμές κι εξουσία, υπήρχαν άνθρωποι που τόσο με το σώμα όσο και με την ψυχή τους ήταν σα νά ’παιζαν κωμωδία. Εδώ όμως υπήρχε η αγωνία τού θανάτου που ήταν κοντά κι ο μοναδικός τόπος όπου ήταν όλα τα μάτια γυρισμένα: το νερό. Κι ο μοναδικός που περίμεναν: ο άγγελος. Μία και μοναδική η επιθυμία τους: να θεραπευτούν.

Τί αξία έχει η υγεία για σάς; θα τους ρωτούσε κανείς. Μήπως για χάρη τής παγκόσμιας αυτής κωμωδίας, ψυχικής και σωματικής, που παίζεται γύρω σας; Δεν είναι αρκετή αυτή που παίζεται παντού, χωρίς τη δική σας συμμετοχή; Ή μήπως για να υπηρετήσετε το Θεό; **Μα δεν υπηρετούν το Θεό εκείνοι που υπομένουν τα πάντα για χάρη Του με υπομονή κι ελπίδα;** Ή μήπως αναζητείτε την υγεία μόνο για την υγεία και τη ζωή μόνο για τη ζωή; Μα ο σκοπός δεν αγιάζει τα μέσα. Όταν ο Θεός σάς έστειλε στον κόσμο αυτόν, τό ’κανε

για κάποιο σκοπό. **Όταν σας έδωσε την υγεία, είχε κάποιο σκοπό**. Λέει ο Ιώβ: «*Ουχί πειρατήριόν εστιν ο βίος ανθρώπου επί της γης και ώσπερ μισθίου αυθημερινού η ζωή αυτού;*» (Ιώβ ζ' 1). Ο άνθρωπος που υπηρετεί στο στρατό πρέπει να εκπαιδεύεται για να μάχεται και να νικά. Αν είναι μισθοφόρος, περιμένει την αμοιβή του όταν τελειώσει η υπηρεσία του. Ζωή όμως για χάρη τής ζωής, επίγεια ζωή για χάρη τής επίγειας ζωής και υγεία για χάρη τής υγείας, σημαίνουν **ζωή άσκοπη** και υγεία άσκοπη. Στην ουσία μιλάμε για ζωή και υγεία για χάρη τής κωμωδίας τής αμαρτίας. Κι αυτό είναι σαν δίκοπο μαχαίρι που μπήγεται στο στομάχι.

Πέντε στοές γεμάτες με ανάπηρους· τί περίεργος χώρος για την άσκηση της υπομονής και της ελπίδας στο Θεό! Τί περίεργη, τί ζωντανή εικόνα! Τί παράδοξη και ψηλαφητή απεικόνιση της κατάστασης όπου **δαπανούν τη ζωή και την υγεία τους** όλοι οι κάτοικοι τής πόλης! Και για ποιό σκοπό; **Για ν' αγοράσουν αμαρτία**, να μαζέψουν αμαρτία.

Οι πέντε στοές στην Προβατική Κολυμβήθρα έχουν καταρρεύσει εδώ και πολλά, πάρα πολλά χρόνια. Μη νομίζετε όμως πως η ιστορία τής ανθρώπινης θλίψης και της φτώχειας που κείτεται θαμμένη στα ερείπιά της έχει τελειώσει. **Μη νομίζετε πως αυτή είναι μια μεμονωμένη ιστορία, πως βρίσκεται μακριά από σας και πως δεν έχει τίποτα κοινό με τη δική σας ζωή**. Δεν έχει υποπέσει στις αισθήσεις σας συγκεντρωμένος πόνος και θλίψη, δάκρυα και στεναγμοί, αμαρτία κι ανομία, πονηρές και κακές σκέψεις, τυφλές επιθυμίες και άνομα πάθη, ατελέσφορες προσπάθειες και φρούδες ελπίδες; Αχ Βηθεσδά, Βηθεσδά, πόσο παγκόσμια είσαι! Σε σένα ο άγγελος τού Θεού εκείνη την εποχή λειτουργούσε σαν τον ποιμένα που σώζει ένα ένα τα χαμένα πρόβατά του, ωσότου εμφανιστεί ο Ποιμήν των πάντων, αγγέλων κι ανθρώπων. Ένας σιωπηλός άγγελος, υπηρέτης τού Δημιουργού του, τάραζε το νερό για να πλύνει το άρρωστο πρόβατο από τη μόλυνση της αμαρτίας. Κι όταν κατέβηκε σε σένα ο καλός Ποιμένας, ο σαρκωμένος Λόγος τού Θεού, με το δημιουργικό λόγο Του απομάκρυνε την αμαρτωλή μόλυνση και σε άδειασε. Αυτός ήταν ο Καλός Ποιμένας. Γι' αυτό το λόγο η κολυμβήθρα αυτή προφητικά είχε ονομαστεί προβατική. «*Τα πρόβατα τής φωνής αυτού ακούει, και τα ίδια πρόβατα καλεί κατ' όνομα και εξάγει αυτά... και τα πρόβατα αυτώ ακολουθεί, ότι οίδασι την φωνήν αυτού*» (Ιωάν. ι΄ 3, 4). Τα πρόβατα ακούνε τη φωνή τού Καλού Ποιμένα.«*Ην δέ τις άνθρωπος εκεί τριάκοντα και οκτώ έτη έχων εν τη ασθενεία αυτού. τούτον ιδών ο Ιησούς κατακείμενον, και γνούς ότι πολύν ήδη χρόνον έχει, λέγει αυτώ· θέλεις υγιής γενέσθαι; απεκρίθη αυτώ ο ασθενών· Κύριε, άνθρωπον ουκ έχω, ίνα όταν ταραχθή το ύδωρ, βάλη με εις την κολυμβήθραν· εν ω δε έρχομαι εγώ, άλλος προ εμού καταβαίνει*» (Ιωάν. ε' 5-7). **Ο παντογνώστης Κύριος είχε δει**

από πριν κι από μακριά ποιός τον ζητούσε, ποιός τον είχε ανάγκη. Δεν πέρασε
τυχαία από τη λίμνη για να πάει στη χώρα των Γαδαρηνών, για παράδειγμα, όπως ίσως νόμιζαν οι σύντροφοί Του. Εκείνος γνώριζε πως εκεί βρίσκονταν δύο άνθρωποι δαιμονισμένοι που έπρεπε να τους θεραπεύσει. Ούτε βρέθηκε τυχαία στην πόλη τής Ναΐν την ώρα που μετέφεραν το νεκρό γιό τής χήρας. Εκείνος προγνώριζε πως εκεί τον περίμενε ένα μεγάλο έργο, σ' εκείνον τον τόπο κι εκείνη την ώρα. Με τον ίδιο τρόπο δε βρέθηκε τυχαία στην Ιερουσαλήμ για τη γιορτή, όποια κι αν ήταν αυτή, ούτε και βρέθηκε πάλι από τύχη ή από περιέργεια στο χώρο των πέντε στοών, στο χώρο τού πόνου και της θλίψης. Όλα έγιναν σύμφωνα με την ακριβή **προόρασή Του** για τον τόπο και το χρόνο. Είναι φανερό πως **στην Ιερουσαλήμ δεν ήρθε για τη γιορτή, όπως νόμιζαν οι μαθητές Του, αλλά για τον άρρωστο άνθρωπο**, γι' αυτό που έμελλε να του προσφέρει.

Ο συγκεκριμένος παράλυτος
άνθρωπος ήταν πολύ-πολύ άρρωστος. Μια αρρώστια που κρατάει τριάντα οκτώ μέρες,
στους ανθρώπους μοιάζει ατέλειωτη. Τί να πούμε τώρα για μια αρρώστια που κρατάει τριάντα οκτώ χρόνια; **Το πόσο γρήγορα ή αργά περνάει η αρρώστια, εξαρτάται από τη δική μας στάση, από τη δική μας διάθεση**. Οι χαρούμενες ώρες έχουν φτερά, περνάνε γρήγορα. Οι ώρες του πόνου όμως είναι άπτερες, συχνά δεν έχουν ούτε πόδια και περνάνε πολύ αργά. Για έναν παράλυτο άνθρωπο, φαίνεται νά 'χει παραλύσει κι ο ίδιος ο χρόνος. Ο χρόνος για εκείνον μοιάζει ακίνητος, όπως είναι κι ο ίδιος. Αν το χρόνο αυτό των τριάντα οκτώ ετών τον πολλαπλασιάσεις τουλάχιστο με το τρία, θα πλησιάσεις περίπου το χρόνο του ανθρώπου που είναι υγιής, κινητικός, δημιουργικός και χαρούμενος. Ο παραλυτικός είχε ζήσει τόσο όσο ζει ο υγιής άνθρωπος, για έναν αιώνα, και μάλιστα κατάκοιτος, στο κρεβάτι του. Αντί να τον κυνηγάει ο χρόνος, τον κυνηγούσε αυτός, τον έσπρωχνε.

Τί ηρωική υπομονή είχε ο άνθρωπος
αυτός! Τί υπεράνθρωπες προσπάθειες θα κατέβαλε για να συρθεί ως την κολυμβήθρα τη στιγμή που ο άγγελος του Θεού τάραζε το νερό! Τί σταθερή ελπίδα είχε στη θεραπεία του από μέρα σε μέρα, από χρόνο σε χρόνο, ακόμα κι από δεκαετία σε δεκαετία! Μ' όλο που ο άνθρωπος αυτός υπέφερε τόσο πολύ για τις αμαρτίες του, δεν μπορούμε παρά να **του θαυμάζουμε**. **Όταν του**
φέρνουμε στο νου μας, δεν μπορεί παρά να σκεφτόμαστε τόσους αδύναμους
χαρακτήρες -άνδρες και γυναίκες, νέους και νέες- στις μέρες μας που, αν και υφίστανται πολύ λιγότερη πίεση, σηκώνουν τα χέρια τους, παραιτούνται από

τη ζωή κι αναχωρούν για την άλλη αυτόχειρες.

«*Θέλεις υγιής γενέσθαι;*», τον ρώτησε ο μοναδικός φίλος που έσκυψε ποτέ κοντά του, στο κρεβάτι του, τα τριάντα οκτώ αυτά χρόνια. «*Κύριε, άνθρωπον ουκ έχω*», του απάντησε ο άρρωστος. Ο τυφλός έχει κάποιον οδηγό, ο ανάπηρος έχει συγγενείς, ο αδύνατος έχει φίλους. Εγώ δεν έχω κανέναν στον κόσμο ολόκληρο να με λυπηθεί και να με βάλει στο νερό τη στιγμή που παίρνει τη θεραπευτική δύναμη. Την ώρα που προσπαθώ να συρθώ στο νερό άλλος προλαβαίνει, μπαίνει πρώτος και θεραπεύεται κι εγώ πρέπει να ξανακάνω την ίδια επώδυνη προσπάθεια για να γυρίσω στο κρεβάτι μου. Κι αυτό γίνεται για τριάντα οκτώ ολόκληρα χρόνια τώρα. Δεν έχω ούτε χρήματα ούτε υπηρέτη.

Ανάμεσα σε τόσους ανθρώπους στην Ιερουσαλήμ, από τους άνεργους ως τους πλούσιους και δυνατούς, δεν υπάρχει ούτε ένας και μοναδικός για ν' απλώσει το χέρι του και να σε βοηθήσει για χάρη της ψυχής του; Δεν μπορούσε τουλάχιστο να στείλει τον υπηρέτη του και να σε βοηθήσει; Όχι, ούτε ένας. Έπρεπε να 'ρθει κάποιος Άνθρωπος από τη Γαλιλαία, να κάνει ένα τριήμερο και κουραστικό ταξίδι, την ώρα που πολλοί άνεργοι και χασομέρηδες γυρνούν ανέμελα στην πόλη μέρα νύχτα, λίγα μόλις μέτρα μακριά από το κρεβάτι σου; Υπάρχουν, Κύριε, πολλοί περπατούν κοντά μου, μα εγώ «*άνθρωπον ουκ έχω*». Κι **υπάρχουν τόσο πολλοί ιερείς!** Δες το ναό, απέναντι ακριβώς από το δρόμο. Αμέτρητοι ιερείς διαβάζουν το νόμο του Θεού και διδάσκουν τους ανθρώπους να δίνουν ελεημοσύνες. Και **δε βρέθηκε κανένας τους να έρθει ή έστω να στείλει κάποιον για να σε βοηθήσει;** Έτσι είναι, Κύριε. Εκεί στο ναό υπάρχουν πολλοί ιερείς. Εγώ όμως «*άνθρωπον ουκ έχω*». Υπάρχουν πολλοί Ιουδαίοι, χιλιάδες χιλιάδων, που συνάχτηκαν στην Ιερουσαλήμ για τη γιορτή. Κανένας τους όμως δεν ενδιαφέρεται για έναν πονεμένο και ήσυχο άνθρωπο. **Ενδιαφέρονται για το Σάββατο. Χιλιάδες χιλιάδων απ' αυτούς ήρθαν μόνο για να προσευχηθούν και να προσκυνήσουν το Σάββατο**, όπως οι πατέρες του προσκύνησαν τη χρυσή αγελάδα στην έρημο. Χιλιάδες χιλιάδων Ιουδαίοι, μα εγώ «*άνθρωπον ουκ έχω*».

Εδώ βρέθηκε ένας άνθρωπος, ο μοναδικός άνθρωπος! **Εδώ είναι ο Κύριος, που αγαπά περισσότερο από το συγγενή και το φίλο, που υπηρετεί πιο πιστά από τον υπηρέτη**. Δεν έκανε το μακρύ και κουραστικό ταξίδι από τη Γαλιλαία ως την Ιερουσαλήμ για το Σάββατο και τη γιορτή, αλλά **για**

χάρη ενός πονεμένου άνθρωπου. **Ήρθε ώστε με τα έργα του, κι όχι με λόγια, να καταγγείλει τη φοβερή έλλειψη αγάπης ενός λαού που τα αισθητήρια του έχουν αμβλυνθεί**. Ο Άνθρωπος ήρθε για χάρη του ανθρώπου. «*Λέγει αυτώ ο Ιησούς· έγειρε, άρον τον κράβαττόν σου και περιπάτει, και ευθέως εγένετο υγιής ο άνθρωπος, και ήρε τον κράβαττον αυτού και περιεπάτει*» (Ιωάν. ε’ 8-9). Από τη στιγμή αυτή και προφανώς για πάντα, ο άγγελος σταμάτησε να έρχεται και να ταράζει το νερό στη Προβατική Κολυμβήθρα. Γιατί εμφανίστηκε ο Μεσσίας, ο Κύριος των αγγέλων, που **θεραπεύει χωρίς μεσάζοντες**. Ενόσω οι άνθρωποι βρίσκονταν κάτω από το Νόμο, υπηρέτες του Νόμου, ο Κύριος χρησιμοποιούσε τους δούλους του. Τώρα που **ήρθε η χάρη** κι ο Νόμος ατόνησε, **έρχεται ο ίδιος ο Κύριος κοντά στον άνθρωπο**, όπως ο πατέρας στα παιδιά του. Ο ίδιος, με τα ίδια του τα χέρια, τους προσφέρει τις δωρεές του.

Ίσως ρωτήσει κάποιος: **Γιατί ο Κύριος δεν έκανε στον άρρωστο άνθρωπο τη συνηθισμένη ερώτηση: Πιστεύεις;** Γιατί δεν ερεύνησε να δει αν υπήρχε πίστη μέσα του, όπως έκανε με πολλούς άλλους; Μα η πίστη του ανθρώπου αυτού δεν ήταν ολοφάνερη; Τριάντα οκτώ χρόνια κείτονταν υπομονετικά σ’ ένα συγκεκριμένο τόπο, με την ελπίδα πως θα λάβει βοήθεια από τον ουρανό. Δεν πιστεύει μόνο στη θαυματουργική ενέργεια του αγγέλου του Θεού. Κατά κάποιο τρόπο πιστεύει και στον Κύριο Ιησού, μ’ όλο που δεν τον αποκαλεί Κύριο. Δεν είπε, «Ναι, Κύριε, θέλω να γίνω καλά, μα άνθρωπον ουκ έχω». Θα πρέπει με την ευκαιρία αυτή να θυμηθούμε πως ο Κύριος θεράπευσε πολλούς δαιμονισμένους και κωφάλαλους, χωρίς να τους ρωτήσει για την πίστη τους. **Τους θεράπευσε απλά από αγάπη**. Έτσι και στη Βηθεσδά τότε ο Κύριος **ενήργησε από τη μια από αγάπη προς τον άνθρωπο που υπόφερε για τόσο μακρύ διάστημα**, σ’ ένα περιβάλλον ελεεινό. Από την άλλη μεριά τώρα, έδρασε έτσι και μ’ ένα σκοπό· **για να καταδείξει την έλλειψη αγάπης** όχι μόνο των κατοίκων της Ιερουσαλήμ, αλλά όλων των ανθρώπων της εποχής, που **έβλεπαν τον συνάνθρωπό τους να υποφέρει και δεν κουνάγανε το δαχτυλάκι τους για να βοηθήσουν**. Και τέλος, ο Κύριος σκόπιμα θεράπευσε τον παραλυτικό ημέρα Σάββατο, αν και θα μπορούσε να το κάνει αυτό και Παρασκευή, αν ήθελε. Το έκανε αυτό για να καταγγείλει την ειδωλολατρική προσκύνηση των Ιουδαίων στην ημέρα του Σαββάτου. Να δείξει πως **ο άνθρωπος αξίζει περισσότερο από το Σάββατο, πως η αγάπη αξίζει περισσότερο από οποιοδήποτε είδος νομικής τυπολατρείας**. Η πράξη αυτή του Χριστού έχει τη μοναδική σφραγίδα του τρόπου που ενεργεί ο Θεός: να **στοχεύσει σε πολλούς στόχους ταυτόχρονα**.

«*Ην δε σάββατον εν εκείνη τη ημέρα, έλεγον ουν οι Ιουδαίοι τω τεθεραπευμένω· σάββατόν εστιν ουκ έξεστί σοι άραι τον κράβαττον*» (Ιωάν. ε' 9-10). Τί **στρεψόδικες ψυχές** έχουμε εδώ! Πόσο κλεισμένες καρδιές! Αντί να χαρούν που ένα σερνάμενο σκουλήκι στάθηκε όρθιο και ξανά 'γινε άνθρωπος, αντί να τον συγχαρούν που αποκαταστάθηκε η υγεία του, αντί να ξεσηκώσουν την πόλη ολόκληρη, να τους καλέσουν όλους για να δοξάσουν το ζωντανό και στοργικό Θεό, αντί για όλ' αυτά εξοργίστηκαν με τον άνθρωπο επειδή κουβαλούσε στους ώμους του το κρεβάτι του και ξαναγύριζε υγιής στο σπίτι του. Αν μπροστά στα μάτια τους είχε αναστηθεί κάποιος νεκρός άνθρωπος ημέρα Σάββατο, δε θα είχαν θαυμάσει για την ανάστασή του αλλά θα τον ρωτούσαν: «Γιατί είσαι σκονισμένος και λερωμένος σήμερα, που είναι Σάββατο;»

«*Απεκρίθη αυτοίς· ο ποιήσας με υγιή, εκείνος μοι είπεν άρον τον κράβαττόν σου και περιπάτει. ηρώτησαν ουν αυτόν· τίς εστιν ο άνθρωπος ο ειπών σοι, άρον τον κράβαττόν σοι και περιπάτει;*» (Ιωάν. ζ' 11,12). Εδώ έχουμε μια ακόμα **απόδειξη της τυφλότητας των Ιουδαίων, της τυπολατρικής και μαγικής αντίληψης** που είχαν για το Σάββατο. Ο άνθρωπος που θεραπεύτηκε μιλάει πρώτη φορά για τη θεραπεία του, την ομολογεί ως το πιο σπουδαίο πράγμα, και δεύτερο για το κρεβάτι που κουβαλάει στους ώμους του. Οι Ιουδαίοι **δεν ενδιαφέρονται καθόλου για τη θεραπεία του**, για την ίδια τη ζωή του που άλλαξε. Αφού άκουσαν την απάντησή του, θα ήταν φυσικό να τον ρωτήσουν μετά: «Ποιός είναι ο άνθρωπος που σε θεράπευσε;» Μα όχι. **Εκείνο που ρωτούν είναι το άλλο, το δευτερεύον και συμπτωματικό**: Τίς εστιν ο άνθρωπος ο ειπών σοι, άρον τον κράβαττόν σοι και περιπάτει;

Πόσο διεφθαρμένος κατάντησε ο περιούσιος λαός! Δέστε τι καρποί βλάστησαν στη γη που εξέθρεψε το Μωυσή, τον Ησαΐα, το Δαβίδ! Η άλλοτε γνωστή ευλάβεια των Ισραηλιτών εξελίχτηκε σε μια **σαββατολατρεία**. Η ιερατική υπηρεσία τού Ζώντος Θεού έγινε μια **αστυνομική εγρήγορση και παρακολούθηση της τάξεως** τής θεάς που ονομάζεται «Σάββατο»!

«*Ο δε ιαθείς ουκ ήδει τίς εστιν· ο γαρ Ιησούς εξένευσεν όχλου όντος εν τω τόπω*» (Ιωάν. ε' 13). Ο θεραπευμένος άνθρωπος είχε κοιτάξει από το κρεβάτι του τα μάτια τού Κυρίου. Είχε νιώσει τη ζωοποιό ανάσα Του, είχε γνωρίσει τη θαυματουργική Του δύναμη. Παρ' όλ' αυτά όμως δεν μπορούσε να τους δώσει το όνομα του θεραπευτή του ή να τους πει από που ερχόταν. Ο Κύριος με το που πραγματοποίησε τη θεραπεία χάθηκε μέσα στο πλήθος κι άφησε τα πράγματα να εξελιχτούν μόνα τους. Εκείνος είναι ο σπορέας. Σπέρνει τον καλό σπόρο και τον αφήνει ν' αναπτυχθεί και με τον καιρό να

καρποφορήσει, ανάλογα με τον τόπο όπου έπεσε. Ο Κύριος έκανε το καλό έργο, το θεϊκό, τόσο σε **δύναμη** όσο και σε **αγάπη**, κι
αποσύρθηκε **για να γλιτώσει τον έπαινο των ανθρώπων**, όπως
είπε λίγο αργότερα: «*Δόξαν παρά ανθρώπων ου λαμβάνω*» (Ιωάν. ε' 41).
Φεύγει μακριά από τους ανθρώπους για να μη τον φθονήσουν, όπως γίνεται
συνήθως. **Φεύγει όμως για να δώσει παράδειγμα και σ' όλους εμάς που λεγόμαστε χριστιανοί. Το καλό έργο τελειοποιείται και δικαιώνεται όταν γίνεται**
μόνο από αγάπη για τον άνθρωπο και για τη δόξα τού Θεού. Όλοι εκείνοι
που επιθυμούν να κάνουν καλά έργα, **ας μη τα κάνουν από ματαιότητα, για να προσελκύσουν τον έπαινο των ανθρώπων**. **Όποιος επιδείχνει τα καλά του έργα σε κοινή θέα, μοιάζει με τον άνθρωπο που βάζει τα πρόβατα ανάμεσα στους λύκους.** Γι' αυτό και πρέπει να προσέχουμε πολύ τα καλά
μας έργα, **ν' αποφεύγουμε να προκαλούμε τον έπαινο ή το φθόνο των άλλων**. Όποιος γυρεύει σκόπιμα τον έπαινο των άλλων, ξέχωρα από το
καλό του έργο, **θα κάνει και δύο κακά**: Τον
έπαινο, που θα βλάψει τον ίδιο προσωπικά, και το
φθόνο, που θα βλάψει τους άλλους.

«*Μετά ταύτα*
ευρίσκει αυτόν ο Ιησούς εν τω ιερώ και είπεν αυτώ· ίδε υγιής γέγονας· μηκέτι αμάρτανε, ίνα μη χείρον σοι τι γένηται» (Ιωάν. ε' 14). Ο Κύριος θεράπευσε
το σώμα και τώρα αναβιβάζει το γεγονός αυτό σε ανώτερη σφαίρα, στην πνευματική
του διάσταση. **Κάνει τον θεραπευμένο να συνειδητοποιήσει ότι η πηγή κι η αιτία τής φοβερής του αρρώστιας ήταν η αμαρτία**. Και τον προειδοποιεί
να πάψει ν' αμαρτάνει. Ίνα μη χείρον σοί τι γένηται.

Δεν είναι γνωστό σε
τί είδος αμαρτίας είχε πέσει ο άνθρωπος αυτός, μα ούτε και μας βοηθάει η γνώση
αυτή. Ξέρουμε πως **ο Θεός αποστρέφεται κάθε αμαρτία, πως η αμαρτία μας απομακρύνει από κοντά Του**. **Γνωρίζουμε πως κάθε αμαρτία για**
την οποία δεν έχουμε μετανοήσει, αργά ή γρήγορα θα προκαλέσει πόνο, θα φέρει
βάσανα. *Μηκέτι αμάρτανε, ίνα μη χείρον σοί τι γένηται*. Τώρα
ο Θεός σού έδειξε το έλεός Του, η αμαρτία σου συχωρέθηκε. Μην
εξακολουθείς να πειράζεις το Θεό όμως, **μη τον προκαλείς**.
Γιατί τότε, αντί για την **ευσπλαχνία** τού Θεού, ίσως συναντήσεις
τη **δικαιοκρισία Του**. Αν κατόρθωσες να δικαιωθείς ενώπιον του
Θεού για την προηγούμενη αμαρτία σου, με μια ανεπαρκή γνώση για τη δύναμή Του, μετά απ' αυτό που έγινε δε θα μπορέσεις να βρεις δικαιολογία.

Αυτή

είναι μια θαυμάσια αλλά και **φοβερή προειδοποίηση** προς όλους μας. Πως αν για μια φορά νιώσαμε το έλεος του Θεού πάνω μας δεν πρέπει να ξαναμαρτήσουμε, μήπως μας βρει κάτι χειρότερο απ’ αυτό που μας λύτρωσε ο Θεός.

«*Απήλθεν ο άνθρωπος και ανήγγειλε τοις Ιουδαίοις ότι Ιησούς εστιν ο ποιήσας αυτόν υγιή*» (Ιωάν. ε' 15). Είδε ότι ωφελήθηκε ο άνθρωπος κι είπε στους Ιουδαίους πως τον έκανε καλά ο Ιησούς. Το έκανε αυτό με καλή πίστη, με καλές προθέσεις. Τον ρωτήσανε για τον Ιησού κι αυτός νόμισε πως ήταν καλό να το πει. Κι όχι μόνο αυτό, αλλά ένιωσε πως το όφειλε αυτό στον ευεργέτη του, έπρεπε να γνωρίσει το όνομά του στους άλλους, να το μάθουν όλοι, και μάλιστα εκείνοι που τον ρώτησαν. Βρισκόταν ξαπλωμένος στο κρεβάτι του τριάντα οκτώ χρόνια. Το μόνο που σκεφτόταν όλ’ αυτά τα χρόνια ο φτωχός άνθρωπος, ήταν οι πόνοι του. Ούτε να φανταστεί δεν μπορούσε πόσο πονηρές ήταν οι καρδιές εκείνων που ρωτούσαν για τον Ιησού. Πώς θα μπορούσε να υποψιαστεί πως εκείνοι δε ρωτούσαν για να δοξάσουν τον Ιησού σαν θαυματουργό, μα για να τον θανατώσουν, επειδή δεν τήρησε την αργία τού Σαββάτου;

Πρέπει να προσέξουμε ιδιαίτερα το σημείο αυτό. Πηγαίνει και λέει στους Ιουδαίους πως ο Ιησούς ήταν που τον θεράπευσε. Κατέχεται ολόκληρος από τη σκέψη τής θεραπείας και του θεραπευτή του. Οι Ιουδαίοι, αντίθετα, κατέχονταν από τη σκέψη τού σαββατισμού, της μη τήρησης του Σαββάτου. Σ’ αυτές τις περίεργες στιγμές, εκείνος ίσως **δεν καταλάβαινε τη διαφορά τού τρόπου που σκέφτονταν για τον Ιησού**, από τη μια αυτός κι από την άλλη οι Ιουδαίοι. Συνεπαρμένος από το θαύμα τους μεταδίδει τη δική του εκδοχή, τις μεγάλες και ευχαριστήριες σκέψεις για την επίσκεψη που δέχτηκε από το Θεό, για το καλό που του έκανε ο Θεός. Δεν είναι σε θέση να παρατηρήσει τη **στενομυαλιά και τις πονηρές διαθέσεις τους**, που κρύβονταν όπως τα φίδια κάτω από τα φυλλώματα. Η σκέψη κι η διάθεσή του ήταν να δοξολογήσει τον Κύριο Ιησού, τον ευεργέτη του. Η σκέψη κι η διάθεση των Ιουδαίων ήταν να τον θανατώσουν. «*Οι Ιουδαίοι εζήτουν αυτόν αποκτείναι*», γράφει ο ευαγγελιστής (Ιωάν. ε' 16). Γιατί ήθελαν να τον σκοτώσουν; Μήπως επειδή **ήταν ο μοναδικός άνθρωπος που πρόσεξε το δυστυχή παράλυτο τα τριάντα οκτώ αυτά χρόνια**; Μάλιστα, γι’ αυτό. Αλλά και για έναν άλλο λόγο. Επειδή ο Κύριος ήταν **ο μοναδικός άνθρωπος που έδωσε μεγαλύτερη σημασία στη ζωή ενός ανθρώπου, από την τυπολατρία τού σαββατισμού** των Ιουδαίων.

Ο Κύριος πέρασε απαρατήρητος ανάμεσα από τις παγίδες και τις ενέδρες τής κακίας των Ιουδαίων, σκορπίζοντας με λόγο και έργα το ευαγγέλιο της αγάπης για τους ανθρώπους, ως

τη στιγμή που αποφάσισε πως ήρθε η ώρα να παραδοθεί στα χέρια των Ιουδαίων. **Για να δείξει τη μεγαλοσύνη Του με την ταπείνωσή Του**, να νικήσει το θάνατο με το θάνατό Του. Σ' Αυτόν πρέπει η τιμή κι η δόξα, μαζί με τον Πατέρα και το Αγιο Πνεύμα, την ομοούσια και αδιαίρετη Τριάδα, τώρα και πάντα και στους αιώνες των αιώνων. Αμήν

(Απόσπασμα από το βιβλίο «ΟΜΙΛΙΕΣ Γ': ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΗΜΕΡΑ – Από την Κυριακή του Πάσχα ως την Πεντηκοστή» Αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς, Μετάφραση – Επιμέλεια ΠΕΤΡΟΥ ΜΠΟΤΣΗ – 2011)
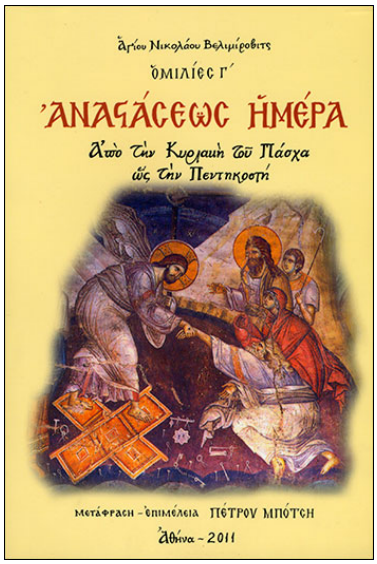
Συνιστούμε ανεπιφύλακτα στους επισκέπτες της ιστοσελίδος μας το εξαιρετικό βιβλίο με τις ομιλίες του Αγ. Νικολάου Βελιμίροβιτς: